

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Krawiec (spr.)

Sędziowie: SSA Edward Stelmasik

SSA Witold Franckiewicz

bez udziału stron

po rozpoznaniu skargi **A. S. (1)** z dnia 13 maja 2013 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego 20 maja 2013 r.)

na naruszenie jego prawa do rozpoznania w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy sygn. II K 923/10 (poprzednia sygnatura II K 465/08) Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków oraz sprawy IV Ka 236/13 (poprzednia sygnatura IV Ka 334/10) Sądu Okręgowego we Wrocławiu

na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1a oraz 12 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. nr 179, poz. 1843 ze zm.)

postanawia

I. stwierdzić przewlekłość postępowania w postępowaniu sądowym o sygn. akt II K 465/08 prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków oraz w postępowaniu o sygn. akt IV Ka 334/10 prowadzonym przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu,

II. przyznać skarżącemu A. S. (1) w związku z powyższym od Skarbu Państwa kwotę 2 000 (dwa tysiące) zł,

III. w pozostałej części skargę oddalić.

UZASADNIENIE

W dniu 20 maja 2013 r. do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wpłynęła skarga oskarżyciela prywatnego A. S. (1) (sporządzona w dniu 13 maja 2013 r.) na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. akt II K 923/10 (poprzednia sygnatura II K 465/08) Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków oraz w sprawie IV KA 236/13 Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Autor skargi domaga się stwierdzenia, że (dosł. cyt) „w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu IV Wydział Karny – Odwoławczy pod sygn. akt IV Ka 236/13 – a wcześniej prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków II Wydział Karny pod sygn. akt II K 465/08 oraz II K 923/10 – nastąpiła rażąca przewlekłość postępowania – która zmierzała do jego umorzenia(...)”. W związku z powyższym skarżący domaga się przyznania mu kwoty 20 000 zł.

Przystępując do rozpoznania skargi, Sąd Apelacyjny ustalił następujące fakty:

W dniu **20 maja 2008 roku** do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków wpłynął prywatny akt oskarżenia przeciwko A. S. (2). Zarządzeniem z dnia 11 czerwca 2008 r. na dzień 10 lipca 2008 r. zostało wyznaczone posiedzenie pojednawcze. Po uwzględnieniu wniosków oskarżonego termin posiedzenia trzykrotnie przesuwano (urlop, wyjazdy służbowe oskarżonego). Posiedzenie pojednawcze odbyło się w dniu **9 października 2008 r.**, na którym nie doszło do pojednania się stron.

Pierwsza rozprawa odbyła się w **10 grudnia 2008 roku**. W jej trakcie wyjaśnienia złożył oskarżony. Celem przesłuchania oskarżyciela prywatnego i zwrócenia się do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) o nadesłanie nagrań z przebiegu zebrania z dnia 16 maja 2007 r. i z dnia 26 maja 2007 r. rozprawa została odroczone do dnia 10 lutego 2009 r.

Pismem z dnia 3 lutego 2009 r. (data wpływu do Sądu 6 lutego 2009 r.) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) przekazała nośnik DVD z zapisem fragmentu zebrania z dnia 16 maja 2007 r. zawierającego wymianę słowną pomiędzy stronami (wskazując, że pozostała część zebrania toczyła się bez udziału A. S. (1)), informując jednocześnie, że zebranie z dnia 26 maja 2007 r. nie było rejestrowane. Pismo to Sędzia prowadzący sprawę otrzymała w dniu 9 lutego 2009 r.

Na rozprawie w dniu **10 lutego 2008 r.** przesłuchano w charakterze świadka oskarżyciela prywatnego A. S. (1). Oskarżyciel i jego pełnomocnik złożyli wniosek o przesłuchanie świadka J. S. i zgodnie oświadczyli, iż ewentualne inne wnioski dowodowe złożą po odtworzeniu płyty DVD. Z uwagi na **brak właściwego oprogramowania**, odtworzenie płyty stało się niemożliwe. Celem wezwania świadka J. S. oraz odtworzenia płyty DVD Sąd rozprawę odroczył do dnia 17.03.2009 r.

Na rozprawie w dniu **17 marca 2009 r.** odtworzenie płyty DVD z zapisem zebrania z dnia 16 maja 2007 r. okazało się niemożliwe **ze względu na brak fonii**. Z uwagi na powyższe strony zgodnie wniosły o odroczenie rozprawy i przesłuchanie świadka J. S. dopiero po odtworzeniu płyty DVD. Dodatkowo oskarżyciel wniósł o ponowne zwrócenie się do Spółdzielni o nadesłaniu zapisu na płycie DVD zebrania z dnia 26 maja 2007 r. Celem odtworzenia płyty na innym komputerze oraz przesłuchania świadka Sąd rozprawę odroczył do dnia 15 kwietnia 2009 r.

Na rozprawie w dniu **15 kwietnia 2009 roku** odtworzono płytę DVD nadesłaną przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...). Po odtworzeniu nagrania (z dnia 16 maja 2007 r.) oskarżyciel prywatny oświadczył, iż przedstawiona przez Spółdzielnię płyta nie stanowi całości zebrania, jest wybranym przez Spółdzielnię fragmentem. Wysłuchano świadka J. S.. Oskarżyciel prywatny wniósł o ponowne zwrócenie się do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) o nadesłanie pełnego nagrania zajścia jakie miało miejsce w dniu 16 maja 2007 r. oraz o nadesłanie nagrania z dnia 26 maja 2007 r. Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł o niewyznaczenie terminu rozprawy w okresie 16.05.2009-25.05.2009 r. z uwagi na zaplanowany wyjazd urlopowy. Celem ponownego zwrócenia się do Spółdzielni o nadesłanie wyżej wymienionych nagrań oraz wezwania świadka J. M. Sąd rozprawę odroczył do dnia **27 maja 2009 r.**

W dniu 21 maja 2009 r. do Sądu Rejonowego wpłynęło pismo ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) wraz z dwoma nośnikami DVD z zapisami:

1. Zebrania Grupy Członkowskiej z dnia 16 maja 2007 r., które odbyło się przy ul. (...), przedstawiającym tę jego część, na której obecny był A. S. (1) od momentu jego wejścia, poprzez wymianę słowną z A. S. (2), do momentu wyjścia (pozostała część zebrania toczyła się bez udziału A. S. (1));
2. Zebrania Przedstawicieli Członków, które odbyło się w dniu 26 maja 2007 r. w Zespole Szkół Gastronomicznych przy ul. (...), przedstawiające wystąpienie A. S. (2). Jednocześnie Spółdzielnia poinformowała, że dotychczasowy brak możliwości przekazania nagrania z dnia 26 maja 2007 r. wynikał z faktu dysponowania nośnikami z nagraniami przez Kancelarię (...) prowadzącą dla Spółdzielni liczne sprawy sądowe wszczęte z powództwa A. S. (1).

Na rozprawie w dniu 27 maja 2009 r. po kilku nieudanych próbach odtworzenia płyt DVD stwierdzono, iż **zachodzi konieczność zainstalowania odpowiedniego programu** w komputerze znajdującym się na sali rozpraw, który umożliwi odtworzenie płyt i ujawnienie zapisu. Celem odtworzenia płyt Sąd rozprawę odroczył do dnia **26 czerwca 2009 r.**

Na kolejnej rozprawie odtworzono dowód z obu nagrań zawartych na płytach DVD. Po odtworzeniu nagrania z dnia 16 maja 2007 r., strony nie wniosły zastrzeżeń co do przebiegu czynności odtworzenia. Oskarżyciel prywatny A. S. (1) zwrócił jednak uwagę, iż w 6 minucie zapisu następuje „jakby cięcie – utrata ciągłości zapisu”, co może sugerować wycięcie określonego materiału, niekorzystnego dla oskarżonego. Z uwagi na powyższe Sąd postanowił zwrócić się do biegłego sądowego o sporządzenie dokładnego stenogramu z zapisu rozmów zarejestrowanych na 2 płytach DVD

z jednoczesnym zapytaniem czy na nagraniu z dnia 16 maja 2007 r. w 6 minucie istnieje przerwa w zapisie będąca wynikiem usterki technicznej sprzętu nagrywającego czy też istnieją podstawy do twierdzenia, iż pewien fragment został usunięty, zakreślając biegłemu termin 1 miesiąca. Celem wykonania tego postanowienia oraz wezwania świadka J. M. Sąd rozprawę odroczył do dnia 25 sierpnia 2009 roku. Termin rozprawy wyznaczony został w uwzględnieniu wcześniej zaplanowanego urlopu sędziego referenta oraz urlopów stron.

W dniu 31 lipca 2009 r. biegły sądowy A. R. (1) oświadczył, że w związku z otrzymanymi drogą listowną w dniu 28 lipca 2009 r. materiałami, celem przeprowadzenia badań i wydania opinii, nie jest możliwe dotrzymanie przewidzianego terminu wydania opinii w powyższej sprawie (również ze względu na zaplanowany urlop w terminie 15.08.-30.08.2009 r.).

Uwzględniając powyższe, rozprawa z dnia **25 sierpnia 2009 r.** została odroczone na dzień 16 września 2009 r. celem dołączenia opinii biegłego oraz zwrócenia się do niego o akta główne.

Na rozprawie w dniu **16 września 2009 r.** został wysłuchany świadek J. M.. Przewodniczący zrelacjonował treść opinii wydanej przez biegłego A. R. (1). Celem zwrócenia się do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) o nadesłanie oryginału nagrania zebrania z dnia 16 maja 2007 r. (pochodzącego bezpośrednio z kamery, która zebranie to rejestrowała) oraz umożliwienia oskarżycielowi przedłożenia wskazanych przez niego dokumentów (kopii prawomocnych wyroków cywilnych) rozprawa została odroczone do dnia **20 października 2009 r.** (uwzględnivszy wniosek pełnomocnika oskarżyciela o niewyznaczenie terminu rozprawy w dniach od 7 do 17 października 2009 r. z uwagi na zaplanowany wyjazd poza granice kraju).

Na rozprawie w dniu 20 października 2009 r. dokonano sprostowania omyłkowych zapisów zawartych w protokole rozprawy z dnia 16 września 2009 r. a nadto Przewodniczący zrelacjonował treść przedłożonych przez oskarżyciela prywatnego dokumentów. Sąd zwrócił się do biegłego o dokonanie analizy zapisu kasety video nadesłanej przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) w celu stwierdzenia, czy na kasecie znajdują się fragmenty nagrań, które nie znalazły się na płycie DVD-R oraz wskazanie czy na w/w kasecie istnieje jakaś przerwa w zapisie będąca wynikiem usterki czy też istnieją podstawy do uznania, iż pewien fragment nagrania został usunięty oraz sporządzenie stenogramu z nagrania zawartego na kasecie. Celem wykonania zlecenia Sąd rozprawę odroczył do dnia **1 grudnia 2009 r.**

Na rozprawie we wskazanym dniu obrońca oskarżonego wniósł o zarządzenie przerwy w rozprawie celem umożliwienia mu zapoznania się z treścią pisemnej opinii biegłego oraz kopią płyty zawierającej nagranie z oryginalnego nośnika – kasety VHS Przewodniczący uwzględniając ten wniosek zarządził przerwę w rozprawie do dnia 9 grudnia 2009 r.

Na rozprawie w dniu **9 grudnia 2009 r.** nastąpiło zamknięcie przewodu sądowego. Z uwagi na przedłużające się mowy końcowe i charakter sprawy odroczone wydanie wyroku do 16 grudnia 2009 r.

Wyrokiem z dnia **16 grudnia 2009 r.** Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków uniewinnił oskarżonego A. S. (2) od zarzucanych mu czynów (sygn. akt II K 465/08).

Od wyroku tego apelację w dniu **27 stycznia 2010 r.** złożył pełnomocnik oskarżyciela prywatnego. Zarządzeniem z dnia 2 lutego 2010 r. Przewodniczący Wydziału apelację przyjął.

Apelację w dniu **15 lutego 2010 r.** złożył również osobiście oskarżyciel posiłkowy. Zarządzeniem z dnia 22 lutego 2010 r. Przewodniczący Wydziału apelację tę przyjął.

Akta niniejszej sprawy zostały przekazane Sądowi Okręgowemu (odwoławczemu) we W. w dniu 24 marca 2010 r. Termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony na dzień **19 maja 2010 r.**

Z uwagi na złożony przez oskarżyciela prywatnego wniosek o wyłączenie sędziego termin rozprawy apelacyjnej został zmieniony na dzień 17 czerwca 2010 r.

Na posiedzeniu w dniu **17 czerwca 2010 r.** Sąd Okręgowy uwzględniwszy wniosek oskarżyciela prywatnego o przesunięcie terminu rozprawy odroczył ją na termin podany z urzędu.

Zarządzeniem z dnia 11 sierpnia 2010 r. termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony na dzień **14 września 2010 r.** Z uwagi na charakter sprawy wydanie wyroku odroczone do dnia 16 września 2010 r.

Wyrokiem z dnia **16 września 2010 r.** Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Krzyków do ponownego rozpoznania (sygn. akt IV Ka 334/10).

Akta niniejszej sprawy zostały zwrócone Sądowi Rejonowemu **w dniu 3 grudnia 2010 r.** Zarządzeniem z dnia 9 grudnia 2010 r. termin posiedzenia w sprawie II K 923/10 został wyznaczony na dzień **18 stycznia 2011 r.**

Posiedzenie tego dnia zostało odroczone na wniosek oskarżyciela prywatnego, który oświadczył, że jest zaskoczony przedmiotem posiedzenia i chce się skontaktować ze swoim pełnomocnikiem.

Postanowieniem z dnia **1 lutego 2011 r.** Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. postępowanie co do czynu opisanego w punkcie I części wstępnej prywatnego aktu oskarżenia umorzył, a w pozostałym zakresie sprawę skierował na rozprawę główną, wyznaczając jej termin na dzień 15 marca 2011 r. (sygn. akt II 923/10).

Na postanowienie to zażalenie wnieśli oskarżyciel prywatny i jego pełnomocnik. Zażalenia zostały rozpoznane przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu **w dniu 28 marca 2011 r.** Postanowieniem z tego dnia Sąd odwoławczy uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu do prowadzenia (sygn. akt IV Kz 132/11).

Zarządzeniem z dnia 4 kwietnia 2011 r. termin rozprawy w sprawie o sygn. akt II K 923/10 został wyznaczony na dzień **24 maja 2011 r.**

Z uwagi na konieczność zmiany Sędziego referenta (uchylenie postanowienia) i wypożyczenia akt Sądowi Okręgowemu w celu sprostowania oczywistych omyłek pisarskich zawartych w protokole posiedzenia oraz postanowienia z dnia 28 marca 2011 r. termin posiedzenia pojednawczego został wyznaczony na dzień **7 lipca 2011 r.** Z uwagi na brak pojednania się stron kolejny termin rozprawy wyznaczono na dzień 29 lipca 2011 r.

Postanowieniem z dnia **29 lipca 2011 r.** Sąd Rejonowy ponownie umorzył postępowanie o czyn z art. 216 § 1 k.k. opisany w punkcie I części wstępnej postanowienia, a sprawę w zakresie czynu opisanego w punkcie II postanowił rozpoznać na zasadach ogólnych.

Na postanowienie to zażalenia wnieśli oskarżyciel posiłkowy i jego pełnomocnik.

Postanowieniem z dnia **14 listopada 2011 r.** Sąd Okręgowy we Wrocławiu uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu do prowadzenia (sygn. akt II Kz 831/11).

Zarządzeniem z dnia 1 grudnia 2011 r. Przewodniczący Wydziału Karnego Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków wyznaczył posiedzenie pojednawcze na dzień **22 grudnia 2011 r.** oraz wyznaczył terminy dwóch kolejnych rozpraw w sprawie na **10 i 12 stycznia 2012 r.,** które odbyły się w tych terminach. Celem wezwania świadków rozprawę następnie odroczone do dnia **1 marca 2012 roku.**

Kolejne terminy rozprawy miały miejsce w dniach **24 i 26 kwietnia 2012 roku.** W dniach tych zostali przesłuchani zawnioskowani świadkowie. Celem wezwania biegłego A. R. (2) oraz zawiadomienia pełnomocnika oskarżyciela prywatnego zarządzono przerwę w rozprawie do dnia **24 maja 2012 roku.** Rozprawa wyznaczona na ten dzień nie odbyła się jednak z uwagi na sprawy rodzinne sędziego referenta.

Nowy termin rozprawy został wyznaczony na dzień **14 czerwca 2012 r.** Z uwagi na złożone przez oskarżyciela prywatnego wnioski dowodowe Przewodniczący zarządził przerwę w rozprawie do dnia **24 lipca 2012 r.** W dniu tym przesłuchano świadka M. D.. Celem przesłuchania wskazanego przez oskarżyciela kolejnego świadka oraz

uzupełnienia przez niego wniosku dowodowego, a także ponaglenia Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia o nadesłanie akt, rozprawę odroczone do dnia **4 października 2012 r.** Termin ten był pierwszym wolnym terminem, na który mogła być wyznaczona rozprawa, o czym Przewodniczący poinformował strony, wskazując, że mimo, iż wiedzą o toczącej się przez wiele lat sprawie, przez cały tok procesu składają nowe wnioski dowodowe, chociaż można było je złożyć we wstępnej fazie postępowania.

Na rozprawie w dniu 4 października 2012 roku Sąd wysłuchał świadków J. Ś., W. N. i T. P.. Celem odtworzenia płyt DVD zarządził przerwę w rozprawie do dnia **25 października 2012 roku.**

Na rozprawie w dniu 25 października 2012 r. odtworzono nagrania zawarte na płycie DVD. Z uwagi na późną porę wyznaczono kolejną rozprawę na dzień **30 października 2012 r.** w celu kontynuowania głosów stron.

Na rozprawie w dniu 30 października 2012 r. były kontynuowane głosy stron. Ze względu na zawilość sprawy wydanie wyroku odroczone do dnia 6 listopada 2012 r.

Wyrokiem z dnia **6 listopada 2012 r.** Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków umorzył postępowanie karne o czyn opisany w pkt I części wstępnej tj. o występki z art. 216 § 1 k.k. oraz uniewinnił oskarżonego od popełniania zarzucanego mu czynu, opisanego w pkt II części wstępnej.

Uwzględniając wniosek Sędziego referenta, Przewodniczący Wydziału termin sporządzenia uzasadnienia orzeczenia przedłużył do dnia **6 grudnia 2012 r.**

W dniu **16 stycznia 2013 r.** apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik oskarżyciela prywatnego. W dniu **21 stycznia 2013 r.** apelację złożył także oskarżyciel prywatny. Dnia **18 lutego 2013 roku** akta niniejszej sprawy zostały przekazane Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu (odwoławczemu).

Zarządzeniem z dnia 16 maja 2013 r. termin rozprawy odwoławczej został wyznaczony na dzień **20 czerwca 2013 r.**

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga oskarżyciela prywatnego A. S. (1) częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, że zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2013 r. sygn. akt III SPZP 1/13 „W postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu postępowania, od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie tego postępowania skarga została wniesiona (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki; Dz. U. Nr 179, poz. 1843)”. Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny badał przebieg całego postępowania od momentu jego wszczęcia, nie zaś jedynie ostatni etap postępowania odwoławczego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu.

Przechodząc do meritum sprawy, zważyć należy, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia prawa strony do rozpoznania jej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, trzeba – zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. – mieć na uwadze terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter owej sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W orzecznictwie wskazuje się, że „ przez przewlekłość postępowania rozumie się w praktyce brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów. Chodzi o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki (...). Taką zbędną zwłoką nie jest każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne

odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności. Przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 ; por. również postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 07 października 2010 r. sygn. akt WSP 13/10; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 09 lutego 2005 r. sygn. akt II S 5/05; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 07 kwietnia 2009 r. sygn. akt II S 4/09).

Nie można również pomijać treści art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i rozumienia tego przepisu w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a zwłaszcza użytego w nim pojęcia „rozsądny termin zakończenia sprawy”. Zgodnie z tym przepisem każdy ma prawo do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie. Ocena, czy przewlekłość postępowania jest uzasadniona, musi być dokonywana w świetle szczególnych okoliczności sprawy i z uwzględnieniem takich kryteriów określonych w orzecznictwie Trybunału jak: stopień złożoności sprawy, zachowanie skarżącego i odpowiednich władz oraz znaczenie materii objętej skargą (zob. m.in. Kubiszyn v. Polska, wyrok ETPC 37437/97 z 30.01.2003; Jagiełło v. Polska, decyzja ETPC 61437/00 z 30.04.2002 r.; Jedamski v. Polska, wyrok ETPC 29691/96 z 26.07.2001 r.; Malicka-Wąsowska v. Polska, decyzja ETPC 41413/98 z 5.04. 2001 r.; Sobczyk v. Polska, wyrok ETPC 25693/94 z 2000 r.).

Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 11 maja 2005 r. sygn. akt II S 26/05, słusznie podkreślił, iż ustalenie przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, lecz jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi zachowanie określonych procedur.

Zasadniczą przyczyną determinującą długotrwałość postępowania sądowego toczącego się w przedmiotowej sprawie stanowiło niewątpliwie to, że końcowe orzeczenia Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków wydane w dniach 16 grudnia 2009 r., 1 lutego 2011 r., 29 lipca 2011 r. były trzykrotnie uchylane przez Sąd Okręgowy, a sprawę przekazywano do pierwszej instancji. Aktualnie postępowanie odwoławcze toczy się w tej sprawie po raz czwarty. Sąd Apelacyjny rozpoznając skargę A. S. (1) na przewlekłość postępowania toczącego się w dotyczącej go sprawie (w której skarżący występuje w charakterze oskarżyciela prywatnego) nie jest uprawniony do merytorycznej oceny prawidłowości postanowień i wyroku Sądu Okręgowego (odwoławczego), kierującego trzykrotnie sprawę do ponownego rozpoznania. W tym miejscu godzi się przywołać dwa orzeczenia Sądu Najwyższego. W pierwszym, z nich Sąd Najwyższy stwierdza, że „zasadność wyroku sądu drugiej instancji uchylającego zaskarżony wyrok i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania z powodu nieważności (art. 386 § 2 k.p.c.) lub z powodu nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy, albo dlatego, że wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania w całości (art. 386 § 4 k.p.c.) nie podlega ocenie na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2010 r. sygn. akt III SPP 8/10 LEX nr 602070). W drugim zaś Sąd Najwyższy podnosi, iż „Badaniu w trybie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki nie podlegają rozstrzygnięcia, które w sprawie zapadają, ale wyłącznie przyczyny nieuzasadnionej zwłoki w rozstrzygnięciu o istocie sprawy, o ile ona występuje. Tym samym niedopuszczalna jest merytoryczna ocena rozstrzygnięć sądu. (...)”. (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2010 r. sygn. akt III SPP 22/10, LEX nr 694241). Uwzględniając powyższe, za okoliczność uzasadniającą stwierdzenie nieuzasadnionej przewlekłości postępowania w żadnej mierze nie może być uznany fakt trzykrotnego uchylecia postanowień i wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu. To, że trzykrotnie orzeczenia te okazały się merytorycznie błędne, co skutkowało koniecznością ich uchylecia i ponownego rozpoznania sprawy, nie podlega ocenie na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. W uregulowanym powołaną ustawą postępowaniu niedopuszczalna jest bowiem merytoryczna ocena rozstrzygnięć Sądu (stanowisko takie prezentuje judykatura i doktryna).

Wpływ na długotrwałość postępowania miała również postawa skarżącego, który w jego toku składał co raz to nowe wnioski dowodowe. Przeprowadzenie na rozprawie wnioskowanych dowodów przyczyniło się niewątpliwie do wydłużenia postępowania sądowego. Czas trwania postępowania nie jest wyznaczany bowiem wyłącznie przez

czynności Sądu, ale również poprzez aktywność procesową strony. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 listopada 2010 r. III SPP 22/10, LEX nr 694241).

Niezależnie od powyższego, należy stwierdzić, że w początkowym etapie postępowania toczącego się pod sygn. akt II K 465/08 doszło do nieuzasadnionej zwłoki wynikającej z problemów technicznych związanych z odtworzeniem na rozprawie nagrań zawartych na płytach DVD (dwukrotnie brak programu umożliwiającego prawidłowe odtworzenia nagrania oraz jednokrotnie brak fonii), które spowodowały przerwę w rozprawie w okresie **od 10 lutego 2009 r. do 15 kwietnia 2009 r. oraz od 27 maja 2009 r. do 26 czerwca 2009 r.** Właściwe przygotowanie się sędziego orzekającego w sprawie do rozprawy pozwoliłoby uniknąć wskazanych problemów. W tym miejscu godzi się przywołać teżę zawartą w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2007 r. „(...) Kwestie techniczno-organizacyjne, które zresztą in concreto dość łatwo było rozwiązać, nie powinny ujemnie rzutować na prawo strony do rozpoznania danej sprawy w rozsądnym terminie” (sygn. akt KSP 11/06, LEX nr 323795).

Trzykrotnie zatem w przedmiotowej sprawie problemy techniczno – organizacyjne powodowały przesunięcie terminu rozprawy. Rozprawa w dniu 10 lutego została przesunięta na dzień 17 marca z uwagi na brak właściwego oprogramowania, uniemożliwiającego odtworzenie płyty DVD. Z kolei na rozprawie w dniu 17 marca 2009 r. odtworzenie płyty stało się niemożliwe ze względu na brak fonii. Dopiero na kolejnej rozprawie w dniu 15 kwietnia 2009 udało się odtworzyć nagranie. Na rozprawie w dniu 27 maja 2009 r. po raz kolejny nie udało się odtworzyć płyt DVD z uwagi na brak specjalnego oprogramowania. Dowód z nagrań przeprowadzono dopiero w dniu 26 czerwca 2009 r.

W związku z powyższym należy uznać, że w okresach **od 10 lutego 2009 r. do 15 kwietnia 2009 r. oraz od 27 maja 2009 r. do 26 czerwca 2009 r.** nastąpiła nieuzasadniona przewlekłość postępowania w sprawie II K 465/08.

Do nieuzasadnionej zwłoki doszło również na dalszym etapie postępowania, w toku postępowania przed Sądem Okręgowym (odwoławczym) w sprawie o sygn. akt IV Ka 334/10. Wyrok tego Sądu został wydany w dniu 16 września 2010 r. Biorąc pod uwagę ustawowy czternastodniowy termin (art. 457 k.p.k.) do sporządzenia uzasadnienia orzeczenia musiało być ono sporządzone najpóźniej w dniu 30 września 2010 r. (brak jest w aktach sprawy informacji o przedłużeniu przez Przewodniczącego Wydziału terminu do sporządzenia uzasadnienia). W związku z powyższym procedura zwrotu akt Sądowi Rejonowemu powinna zostać wszczęta niezwłocznie, już następnego dnia tj. 1 października 2010 r. Tymczasem Przewodniczący Wydziału Karnego Sądu Okręgowego we Wrocławiu zwrócił akta dopiero zarządzeniem z dnia 2 grudnia 2010 r., a faktyczny ich zwrot został zrealizowany 3 grudnia 2010 r. Nieuzasadniona dwumiesięczna bezczynność (od dnia 1 października do dnia 3 grudnia 2010 r.) spowodowała bezspornie przewlekłość postępowania w sprawie IV Ka 334/10.

Dalsze postępowanie toczyło się już sprawnie. Terminy rozpraw wyznaczane były bez zbędnej zwłoki, a odstępy czasowe między nimi nie były długie. Każda przerwa lub odroczenie rozprawy miały swoje uzasadnienie. Należy podzielić pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 3 września 2003 r. sygn. akt II CKN 425/01, że „o przewlekłości postępowania można mówić dopiero wówczas, gdy pomiędzy kolejnymi czynnościami procesowymi występują długie, nieuzasadnione przerwy albo też pewne czynności nie są podejmowane w ogóle”. W rozpatrywanej sprawie nie stwierdzono, aby poza tymi, które uprzednio opisano zaszły inne okoliczności powodujące przewlekłość postępowania, w związku z czym Sąd Apelacyjny oddalił dalej idące żądanie skarżącego (pkt III postanowienia).

Stwierdzenie przewlekłości postępowania sądowego we wskazanym zakresie uzasadnia z kolei uwzględnienie żądania skarżącego o przyznanie mu kwoty pieniężnej na podstawie art. 12 ust. 4 powołanej ustawy. Biorąc pod uwagę przyczyny i skutki naruszenia prawa skarżącego do rozpoznania jego sprawy bez zbędnej zwłoki, uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy, w ocenie Sądu Apelacyjnego kwotą właściwą, która w pełni zrekompensuje krzywdę wynikającą z naruszenia owego prawa, jest kwota 2000 zł, o czym orzeczono w pkt II postanowienia.

W tym stanie rzeczy – mając na uwadze powyższe – Sąd Apelacyjny orzekł jak na wstępie.